

Виходить у Львові
що дні (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-й
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: учасник
Чарнецького ч. 10.

ПІСЬМА приймають
за листи франковані.

РУКОПИСІ
звертаються за листами
окрім жалування і за вложе-
женням оплати пошт.

РЕКЛАМАЦІЯ
незапечатані вільні від
сплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісімдесяті роковини уродин
Е. Вел. Цісаря Франц Йосифа.

Ціла австро-угорська монархія як би
умовила ся, як би па даний знак поста-
новила знов торжественно відсвятку-
вати сей день, коли своголовий наш
Монарх обходить вісімдесяті роковини
своїх уродин. Бажанням Цісаря було,
щоби день сей відсвятковано як най-
скромніше, але ціле населення Монархії
хоч і готове сповнити волю свого Монарха,
не могло однак залишити того,
щоби не відсвяткувати сей день так,
щоби він лишився у всіх в пам'яті.
Бо їх як не радувати ся, що Всешиний
дозволив нашому славнозвістному в ці-
лім сьвіті Монархії дожити такою глубокою
старості? Двигати такий вік на своїх
плечах, пережити тільки всіляких по-
трясаючих ціліми державами і народами
подій та зворушуючих до глибини

особистих навіщень, а мимо того задер-
жати повну силу духа і тіла — це хи-
ба найліпший доказ, що літия якось
вища воля, воля Того, що панує над
всіми людьми, поставила над народами
нашої монархії такого володітеля, ко-
трій вибраний до того, щоби коли вже
це довести їх до лінії і красної бу-
дучності, то бодай вивести їх на дорогу,
по котрій з часом можуть дійти до неї.

Тому їх не дивота, щоколо нашо-
го, всім улюблених Монарха збирають-
ся всі його пароди, всі в Іого особі ви-
дати запоруку своїх горожанських прав
і свобод, всі горюють Іого горем, але
їх всі тішать є Іого щастем і веселять-
ся хвилюю, котра в Іого життю єсть най-
важливішою. Та їх в теперішній роковині
день уродин не буде ні найменшої за-
кутини в нашій державі, де би не зга-
дано імя Того, котрого весь сьвіт вели-
чає як Монарха, котрій позістане на
віки взірцем володітеля.

Дайже Боже, щоби наш улюбленій
Монарх прожив нам в щастю і добром
здоровлю ще богато літ і діждав ся тої
хвилі, коли повірені його опіці народи
прозріють і зрозуміють, що в любові
і згоді лежить ціле щастє людей. А по-
ки що кличмо з цілого серця:

Его Величесво наш памілости-
вайше нам пануючий Цісар і Король

Франц Йосиф I.

Най живе! Многая літа!

Кілька черт з життя нашого Цісаря.

В осені 1885 р. відбувалося в Ракаш на
Угорщині польовання на лиси, в котрім брав
участь також і Цісар. Вертаючи з польовання
домів, хотів Цісар скоротити дорогу до замку
в Геделі і пустився навпротеце через грун-
ти належачі до військового скарбу попри якийсь
магазин. Але коло магазину стояв вояк на вар-
ті, котрий побачивши якогось незнаного па-

хвили примесла їх пошта. Оден знакомий з
провінції відослав очиці із заміткою, що через
похибку запаковано їх разом з праскою шин-
кою, яку вуйко Тома вислав в дарунку. Словом я чув справдішні казки про зачаровані
очиці.

Сестра Тереса зробила братові на його
іменини несподіванку дипломатичним дарун-
ком: цвітком на довгім шнурочку. Але й той
підстути не удався. Вуйко Тома приняв сей
дарунок передо і бурмотячи, положив его на
бік: не буде робити із себе блазна на старі
літа.

Тимчасом мій приятель пильнував ревно
своєї любовної справи, а що она подібнісенька
до всіх інших любовних історій, то я помину
її. Скажу лише, що зачарований, запевнившись
собі згоду доньки та матері, вийшов одного
дня до кімнати вуйка Томи, щоби і його яко
опікува та голову родини попросити о руку
дівчини.

Вуйко Тома привітав єго щиро.
Мій приятель предложив свою проєсбу і
добув з кишені письмо.

— Сим декретом надано мені власне гар-
ну, інтратину посаду, — сказав гордо — котра
мені і моїй родині завжди буде безтурні, упоряд-
ковану будущість.

— В такім випадку очевидно — почав
вуйко Тома, беручи декрет до рук — в такім
випадку було би... дех оні знов?

Він положив декрет на стіл, перешукав
кишені, потім пішов до шафи з одяжу і бур-
мотячи під носом, став у ній шукати.

Очиці вуйка Томи.

З ческого — Сватоплюка Чеха).

(Конець).

Та комедія з очицями повтаряла ся, як
сказано, з ріжними відмінами щоден. Часом
відбула ся завдяки якомусь припадкови раннь-
ше, часом пізніше. Буря буvalа деколи ла-
гіднішо, деколи сильнішо; часто перемішував
єї крик і біганина а навіть плак та зойк.
Ба, нераз грозила сусідній родині поважна ка-
тастрофа, пілковитий переворот або цілковитий
розділ. Прокляті очиці! Без них домівка
моїх сусідів представляла би образ ненарушеного
спокою.

В згоді вуйко Тома жив тут зі своїм
молодшим братом Осипом, тихим, старим
кавалером — при спільнім огнищі (треба за-
значити, що вуйко Осип з очицями не мав
ніякого діла, бо зараз по обіді мусив іти до
своєго уряду). Домове господарство вела повдо-
віла сестра Тереса, що з материнською пі-
ністю доглядала своєї доростаючої донечки
Кліри та многонадійного сина Ірослава. Сло-
вом, то була би тиха домова ідилля, якби не
очиці, ті непаслікі очиці!

Спершу мене бавили очиці вуйка Томи;
але небавом все те так мені падло, що я в
найближшім можливім реченици випровадив ся
з того мешкання. Принарадко довідав ся я та-

кох, що передо мною вже три льокатори зараз,
як лише спровадили ся, так само через очиці
вуйка Томи мусіли втікати.

Однак по мій баг любови спровадив до
вільної кімнати витревалого мешканця. Один
з моїх знакомих зачарив ся па якісь забаві
в хороший Клярі і з радостю зносив терпе-
ливо сцени, викликувати очицями, головно за-
для інших неопінених користей, які давало
ему „ухо Ціоніза“.

Той приятель, що пізпізніше оженив ся з
Клярою, оповідав мені раз дальші історії з
ославленими очицями. Як я випровадив ся, я
они пропадали даліше правильно.

Члени родини уважали пильно на очиці
і не спускали вуйка Тома з очії. Але якож
не помагало! Лиши мало коли удалось ім недопусти-
ти до пополудневої бурі. Виглядало, не-
мовби розсіяний вуйко навмисне шукав наго-
ди, щоби свої очиці кудись позаміто закинути і в цілім домі не було вже кутика, на-
віть найдивнішого та найнедорічнішого, де
би — по звичайніх криках та біганин — не
можна було знайти очиць, часто па преселіку
забаву. Улюбленим місцем для очиць був кіш
па папері або скринька па вуглі; раз, в літі,
найдено їх в зарукаї папі Тересі; кілька
разів виринули в касетці, де зберігалися ро-
динні дорогоцінності, хоч та касетка находилася
ся в найнижшій шуфляді комоді. Раз кухарка
мало не розмолола їх в млинку від кави. Ба,
раз очиці пізали цілковито і великі глядяли

були даремні, що для окружения вуйка Томи
справляло велику гризоту. Аж в критичній

на в ловецькім одінку, наставив ся до него з багнетом і крикнув: „Назад!“ — „Я хочу лише сюди переїхати — сказав на то Цісар успокоючи вояка, але той заявив енергічно: „Цивільному не вільно сюди їздити!“ — Цісар мусів отже завернути і колувати до замку в Геделе. — На другий день казали тому воякові ставити ся перед полковником, котрий ніби то зачав сварити на него: „Ви вчера Цісареві заперли дорогу багнетом. Щоби того на будуче не було, іменую вас на приказ Єго Величества капралем і від нині не будете вже мусіти стояти на варті. А щоби ви на будуче могли нашого найвищого вожда і пана розпізнати, то посилає вам Єго Величество свій портрет, котрий удав ся дуже добре, і то не один але десять примірників відразу!“ — Сказавши то дав полковник оставліому воякові десять новісеньких срібних гульденів і знов так само гнівно додав: А на другий раз сповняйте точно свій обовязок. Рехтсум, марш!

*

Одного дня явив ся Цісар без попереднього повідомлення у військовій Академії в Вінер-Найштадт. Поздоровивши учеників ввічливо, сказав до викладаючого професора, капітана Еберсберга: „Нехай вам то не перещаджає, пане капітане, викладайте дальше!“ Відтак поставив свій генеральський капелюх на першу лавку і спершись об лавку, слухав викладу. Ученика Б., перед котрим лежав капелюх, взяла охота урвати собі на памятку одне перо з капелюха; він висунув осторожно руку до зеленої китиці пер на цісарськім капелюсі і спинувши борзо, урвав одно перо. Ледви то побачили товариші того ученика, як зараз і ти захотіло ся такої памятки та всілякими знаками давали ему пізнати, щоби й для них урвав. Б. послухав і щораз съмішше рвав одно перо за другим. Нараз капелюх посунувся наперед і штуркнув монарха в руку. Цісар оглянув ся і побачив злочинця, котрий побід і дрожав, сподіваючись кари. Але цісар лиши трохи здивованій спітав: Нащо вам того не-

ра, мій любий? — Ввічливість монарха додала ученикові відваги і він сказав: „На памятку, Ваше Величтво!“ — „А одного пера не буде вам досить?“ — „Ні, відповів молодий хлопака съміло, — бо мої товариши хотіли також по одному“. — „Ну, коли так, то не позістає мені нічого як лиш відступити вам цілу китицю — сказав цісар, усміхнувшись і відчепив китицю від капелюха та дав її урадованому ученикові. А відтак звертаючись до професора, сказав: А тепер, пане капітане, мусите мені з ласки своєї позичити своєї шапочки!“ На то відозвались грімкі оклики цілої кляси: „Найжне!“

*

Як строго відділяє цісар свої особисті або родинні взгляди від вимогів служби, доказує слідуча мала подія в нагоді його гостини в Празі в 1880 р. Шід час приняття військової депутатії, розмавляв цісар з генералами і прийшов також до полковника — архівіля Рудольфа, наслідника престола. Але тепер не звернув ся до него як до сина, лише як того місце і нагода вимагали, лише як до чоловіка військового: Вам, пане полковнику, не маю тепер нічого сказати; може маєте мені щось предложить?

ВІСТИ ПОЛІТИЧНІ.

Справа дорожніх мяс. — З Хорватії. — Платника в Марієнбірі. — Республіканські сестри. — Сербія грозить.

Минулі суботи відбула ся конференція заступників міністерства торговлі й рільництва в цілі видання розпоряджень против дорожнечі мяса. Внесення будуть представлені мабуть вже на найближшій міністерській раді. Тимчасом подав міністер торговлі др. Вайскірхнер шефови секції Рідлеви телеграфічно вказівки що до розпоряджень против дорожнії. Відносять ся они до відбутия як найкоршче нарад відповід-

них ресортів що до тарифових знижок для транспорту худоби на заріз і мяса. Дальше представляють они потребу зверненя уваги громадських управ, а головно Відня, щоби від себе старали ся помочи акції против дорожні частковим обніженем тих поборів, які впливають на подорожнє цін мясо.

Угорське бюро кореспонденційне доносить із Загребу: Др. Найман, проводир Хорватів, Славонії, і др. Пінтерович та др. Бавер один із проводирів коаліції відбули охоги у бана Томасича конференцію, котра тревала дві години. Обговорювано положення і уложеню програму нової партії правителственої, яка має бути утворена. Вчера відбували ся дальші наради; запрошений був на них також посол Бабич-Гальський. Дають ся додачувати прояви мирного полагодження відносин в Хорватії.

З Марієнбаду доносять: Гр. Еренталь відбув вчера проїздку з великим везиром Гаккі-пашою. Везир відіїджав сині до Карльсбаду а гр. Еренталь відіїджав сині в полуночі до Відня. Турецкий міністер скарбу, Джавід-бей, відвідав вчера вел. везира а відтак від'їхав.

На торжественній пирі в Берні швайцарським, віданім честь президента французької республіки Фалієра, підніс президент Контес тоаст в честь Фалієра, дякуючи єму за гостину, котра має виразний характер маніфестації республіканських симпатій для народів Швайцарії і єї уладжень. Президент Фалієр у відповіді виїс тоаст в честь Контеса і швайцарської республіки, кажучи, що не без причини називають Швайцарію і Францію республіканськими сестрами, бо обі мають ті самі чувства для праці і обовязків демократії; обі стремлять з тим самим одушевленем до тих самих цілей, котрими суть поправа судьби людськості і величі вітчини.

В Білграді відбули ся оноги вечером на великій площи перед театром збори скликані „Народною обороною“. Віче то стало ся великою жалібною маніфестацією сербского народу в честь убитого коло Прилипу воєводи Соко-

Мій приятель дивив ся на его понеденів із зростаючим невдоволенем.

— Апі сліду! — кликнув вуйко Тома. — Де би іх чорт захинув? Тересо!

Тереса вийшла з Клярою до комнати і побачивши, як брат бушув у шафі, заломила вже в дверях руки і сказала:

— Очіці! Нещастні очіці!

— Очевидно очіці! — сказав ся вуйко Тома і почав викидати одіж із шафи. — Щож інше? Лише мої очіці мусять іроністи. Знаю певно, що я вложив їх до кишени гранатового сурдути, але що поможет порядок, де тілько щікавих рук.

— Треба чимось пошукати! — сказала пані Тереса до дівчини і сама кинулася в кут комнати. Кляра, що сейчас зміркувала на гуцулі, пішла за її приміром в противнім куті. Навіть мій прилесь взяв пильну участь в шуканні.

Вуйко Тома, що опорожнив тилячесом шафу до половини, входив безнадією трох шукавшим особам в дорогу. — О, Боже! О, Боже! — нарікав він — щось подібне пе дів ся більше нігде в сьвіті. — Зрештою, ласкавий пане, дескрай ся гарна річ а добре місце також, але є ще інші річі. Кажу вам отверто, що той не-порядок звалить мене пе до гробу! Можу не знати що говорити!... Так, кажу вам отверто, ласкавий пане, що в поважні причини, котрі мені не позволяють...

— Ні, се вже переходить всякі границі! — крикнула нагло пані Тереса, станувши немов оставлію перед вуйком Томою і вказуючи на него.

Загальний съміх роздав ся в комнатах. Побачила страшні очіці, що мало що не

ударемпили заходи моого приятеля, га власнім носі вуйка Томи.

Киваєш головою, съмівши ся? — звернув ся оповідаючий приятель до мене. — Гадаєш, що я переборицю, що оповідаю щось неможливе. Алеї подумай, друже, що я тоді був захлюблений, що вуйко Тома при вході сестри і сестрінці, відвернений від обох, піпав у шафі, що ми заняти шуканем на него не дивилися, — але я читаю ще щось інше в твоїх очах. Пригадуєш собі може інши анекдоти, подібні до тих гляданих очиць на носі. Ну, се можливе. Але вислухай лиж конець тих очиць! Чейже не відмовиш орігінальності.

На перший різдвяний вечір по нашім вінчаню запрошені мене та скінку до вуйка Томи. Коли ми прийшли до них вечером, здивувалися єї популярним настроєм і наладом, який там застали. Теща мала червоні очі від плачу. Вуйко Осип похнював ся як грішник в куті. Ярослав сковав ся не знати кудись перед бурею. А вуйко Тома сидів при нахріті уже столі, підперши замарене лицце рукою. Річ природна, що причиною того загального суму були очіці. Пропали як камінь у воді. Шукали їх дві години, але без успіху. Надармо доказували члени родини свою неприєутність в часі, коли они пропали; теща була до полуночі поза домом занята закупном. Осип находив ся в бюрі, Ярослав вибрав ся був з товаришем па довший прохід тай кухарка була весь час заняті в кухні. Нічо не помогло! Вуйко Тома видав на всіх потоки гніву.

Вкінці він трохи удобрухав ся.

— Гарний різдвяний вечір маємо — сказав до мене елегійним голосом, а его губи дро-

жали; — я не міг навіть прочитати популірній газеті.

З рибачої юшки взяв лише кілька ложок на таріль, таї то аж ми стали дуже єї хвалити. Кухарка, не давно прията, здорові, розкішна, гарна дівчина з чорними пальми очима, збентежила ся неаби як тими похвалами.

По юшці принесла на великім полумиску штрудель з яблуками, що свою золотаво-жовтою, поцукрованою поверхнею викликав спинку в роті. Теща взяла ся єго ділити і ветромила в него пік глубоко. Але щось заскремтало під ножем... Господи, що се таке? З під штрудля дробула на верх потовчені очиці вуйка Томи...

Хвилю споглядали ми як скамені на очіці, а потім съміючись голоно, звернули очі на вуйка Тому. Він страшенно збентежив ся, біл на лиці то знов червонів, спустив очі і закашляв. Але кухарка, що дождала нової похвали, спаленіла як огонь і втекла чим скорше до кухні.

Яким способом очиці дістали ся до штрудля, се лишило ся для нас раз на все загадкою. Я лише здогадую ся, що вуйко Тома мусів тоді кухарці помагати, але ні, я нічого не здогадую ся. А коли тобі видає ся неможливим, щоби очиці дістали ся до штрудля, то скажу тобі: З очицями вуйка Томи було весь можливе.

Так, було! Бо вуйко Тома на місце знищених не купив уже нових. На старі літа зробив із себе блазна⁴ і носив цвікер на довгім шнурочку. А як таки часом їх згубив, то шукав їх сам один і зовсім тихо...

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро

Ц. К. зелізниць Держав.

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

в и д а е

Білети складані комбіновано - окружні до всіх і зі всіх значущих місцевостей Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білети складані в однім напрямі на німецких зелізницях, важні 45 днів.

Білети картонові, звичайні, до всіх стацій в краю і за границею.

Асиг'нати

на місця в спальніх вагонах.

Продаж всіх розкладів Ізди і провідників.

Замовлені білети на провінцію висилають ся за поштовою післяплатою або за посередництвом дотичної зелізничної стації.

При замовленю складаного білету треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого білет має бути важним.

Телеграфічна адреса: Stadtbureau, Львів.